

1.
Stajris st: 1. 2. 3.
Ceni Ros.

52 8/183

C. St.
27/5

Šajris
Cene Ros.

Naši stari gorotani so bili verni, dobro dušni Korošnjaki, poštene duše od pete do glave - pred vsem pa radi, v pravem času radi veseli - veseli z dušo in telesom. La res! Krščanska vera je bila našim dedom in pradedom yorjaca - na katero so se uperali v hudi in lpi uri - ob veselih in žalostnih prilikah. Pa kako ne? Nehusa so bila mizka - da so lahko vanj - videli duše plesati in angelce voditi - vsi svetniki so bili na razpolago - njih pomočniki in vsakteri je imel svoj določen delokrog - sojo posebno posel!

Sveti Trejan je bil pred ognjem varoval - sveta Lucija je bila zaročnica za oči - sveti Blaz je pa zelo dober ^{bil} za grlo, sveti Urh in Marjeta varujeta kač - Linarta častijo žovnjaci. Knapi - (rud. Kapi) molijo k svetim Barbci - Valentin je za živino zelo dober, za ovi nje pa skrbi svet Anton. Pres - to je svet. Sanž - je pa tisti ki s copernijo drži in capnati pomaga, svet Rok celi hude rane in svet Anton. pomaga kar iz ubljine peči priskrbi! Sveti Jozef je za vse patrone in svet Peter prebese opera. - Pust jim je kraško malo fa neovte (Anryfun) prinesel. Pred vsem svoda so častili presveto Devico Marijo - ta jim je bila

naj mlačnejša - usmiljena, dobrotljiva
pomagnica vseh božjih, zakonstih in
strožjih Kriv in Težav. -

Radi so se podali na božji pot - in
romali so na gore - na bližnje - in
daleke; hodili so p 2, po 3 dni, ali
po 8, 14 dni, menda po celi mesec.
Romali so udomače kraji - ali v Rim,
na ~~Roma~~ - nekteri celo v Jeruzalem! -

Pred vsem so poznali prutiko
in prutika se bila pravi Kaki pot - Katera
jim je velila pot - skorj cel teden - cel mesec
celo leto! - celo življenje. - ~~Od~~ ~~z~~ ~~ihel~~ ~~Redo~~
erne jame; - prav za prav se veliko prav
zibelko se je jela prutika z mladim
litjam pecati.

Prisla je nova prutika - in prinesla novo leto.
Kotko so ga bli veseli - iskreno so molili za
dobro novo leto - poln sreče in blagoslovja;
potem so bli že poeti tri Kralji na vrsti.
Kateri so jim prepevali stare navadne pesmi.
Ko so ti odšli je prinesla svečnica z
malo "Kapa" - pred vsem pa svece za najmo potrebo
pri vseh božjih rečeh. - ~~pm~~ ~~z~~ ~~da~~ ~~j~~ ~~!~~ ~~z~~ ~~da~~ ~~j~~ ~~!~~ - mickle
so že težko čakale na njo - je priskakal veseli
pust - rojen glumare - z krikom v metoju!
Koliko je ta prinesel mesa, - "fanavtor"
pecentr, plesa - ter Kesa! Kolkto burk so
ognali pustom in pred vsem so v prsti
smeli nujati, vriskati, peti, goslovati
socije mehi in pam Boy ve Kriv se vse! -

"meg od stiehe Kapa" -

In kako so radi rajali in peli. Korošci ne zna
plesat - plešejo samo le braj nei, mi Korošci
"rajamo" da veste - ali rajati pa ~~ne~~ ^{znajo}
da se "zola", zemlja - e kaj zemlja - da
se celo nebesa tresajo!

Vaši dedje so rajali najrajši stajris
to je hit raj - poln veselja - poln lepote
poln smeha - poln burk! Zbadljivci
so iz cvetele, odbile - poverjile so se
srce se je odkrilo - ljubosun se je pojavil!
Raj je večkrat zarobil - zaljubil - roke
ustnice, srca! Če um in pamet ni
več mogla ob zbadljivci zmagati - je
pa - pristopila pest - in kakšna pest!

In rajali so z nogami - rokami,
z ustom - srcem, umom - dušo in telesom!
Raj - stajris je imel svojo (vijo)
Kakšno vam bo lahko kak umeten
pesnik zapisal na note.

Lepali so se "rajorci" in "rajke"
na zoli. Mož je šel popred v kraj - z njim
rajka. Plečal je godec - isperva kapel
pismice - štiri vrstilo - pravo Korošico in
to so porajali - potem zapoje drugi, tretji
tako dolgo da godec končajo raj. Zda morae
pa drugi plečal in raj se začne znova.
Vsebi na pesnik je včasih zelo zanimiva
osebna, dovtipna, porogljiva! V tem
slučaju zahteva polovčaj pokazati um ter
umetnost - hitro skovati pismice Ri-
odvine - zavrne ali odbije. In ta pesnica
se more kar v hipu skovati da pride

o pravem trenutku. —
 V teh pesmiceh leži duševno bitje in
 umetnost naša ljudstva — zaogtega
 sem tukaj nekaj "stajrisov" — kakor
 so bili prej zelo navadni objavili —
 objavil v spomin in na čast naših
 dedov.

1.
Stariš.
Cm. Kas.

Rajovci in rajke gredo v okrog - po zoli in
plačalee začne:

Hodci le hodite
na vaša trobente
Mi bomo pa sukali
Naše deklete.

Idaj godijo goci to pesemco - in vsi rajajo en čas
Stariš. hoci vtihnijo - in zopet zapoje - zdaj ena
bolj, Korajna (pogumna) rajka:

Ko tice že spo (spijo)
Dulci po tratah hodo (grejo)
Se brooske deklice
Naj bolj vesele.

Zopet godbajo raj. - Potem zapoje spel
ena rajka:

Koj ambrit - mór nimat
sama entrost. -

Oh Koj ambrit^x rajnekaj (zavriskaj)
Oh Koj ambrit zapoj
Zaprta je že Kurzej
Oh nič se ne boj.

Godba ter raj.

(podruste dekleti)

Te čodret so svaće sladke
So skravžane vse
Majo znablee h vadee gladke
Majo zlate vase. lose.

Godba - raj

Ano čodro sem mor imel
Sem jej Kravže x stov izšel
Sem jej znablee v miror umiral
Pa Kolince skrblov

Godba - raj.

Al ta bušja, ta bušja (o^u beštija) ^{boljani}
 Se prva čava me (golacola)
 Te stli^{ku}va - zdrobiva ^{stekla}
 Mojo revno srce.

Godba raj.

Decva mas naglee pdece (Klinčke)
 Znablee tudi pvetee
 Naglei pubeam dišo
 Al znableei se koj smjo.

Godba - raj

Znablee, znablee
 Bom ti korav
 Jarce - pšenice
 Bom motr nasjav.

Godba raj,
 Ravno tisti pere:

Al jarec - pšenice
 Koj sam jas bom žev (žel)
 Bom mustace - mostace -
 Namest srpa vzem, vzem.

Godba raj,

Im dro lejtrec rahlo prstavov (pristavil)
 sm dro tiho na okene trkov
 Al ti star me je zašlišov
 Im Romaj pcepov všov (cepov všel)

Godba raj,

Lejtre n'ca bom več prstavlov (nič ne)
 Na oknee nič več trkov
 Bom koj tiho skoz durec smuknov
 Bom tudi k' gubei pršov.

328/183,3

✓ 2.
Hajriš.
Čini Kos.

Mam tri^{hube} tri šise, (imam, hiše.
Tri planince lepe
Oh koj bod'ti Mojcej
Moja guba dakle, dekle

goda naj

Da hlih hube tui, šise tri
Planince tri maš
Zakaj mi boš srutej
Ko ljub't kna znaš.

Dolg me je ščipala
Doly je steklala
Totle me je smencala
Se spaleo poynala

Ano ljubco met
Ano pravo dakle
To je dro an veselje
To gre črez vse

Tas mam ano ljubco
Ano žlahtno dakle
Prav ti sveto nebese
Je moja dakle.

Da hlih mamca se Krigajo
Da hlih ~~hudej~~ ^{noro} oče
Da je le ljub'c moj
Č'rid'n zmenoj.

I'm dro vsiva na mameo
Na atjezi tudi

I'm ha dro popodiva ga
obliva ha tudi ga

Al te Miha ni hodov maral -
Tak dolg je hodov
Da je senlej v post'lo, smene = hudič
Pod Routre uov.

An čas se je bran'va
Pa tiho v piva.
Potle se ko verca reverica
Mirol Krug'ncu zvilu. Krug'm - vrat

Mesenc je sjar -
Ko si palco preč djar
Ko si lejtro postavov
Se je pa že smejav

Na lejtro si zlikov
Na okne trkov
Je an pisrre an z lahtn
Na te prlatov.

Mesenc je sjar
Ko sem Rlob'č doo djar Rlobuček
Ko sem ga tiho spirov spiral
Se je glasno smejal.

Oh Pubič Kna hodi
K' m' ne ti več ves
La pečjo Roj bodi
Pa cepi tvoj les.

✓ 3.

Σ28/183,4

Slajvis
Cm Ros.

Hoce sm placov
Le hodit zacno godu
Ldej pa deklicé Km'
Da bi rajat sov žnjo

Bom Raj matro popadov metlo
Pa sukoo se žnjo
Da se mojeji ti mali Micki
Mar fidrisavo bo, mrdnjsun -

La Raj se bom jerava
Ro ti u Ro ti me nas
Le bo dro u matra veseva
K tak rajati znaš.

Tas dro mamano pišeo
Mam dro mar an pole
Al naj ljubo mi je vendar le
maja deklet -

Na licah nra naglce
V očih ma sam med
Na noheah ma privedce
Al v midereu led!! -

Honzej Rna boj se Jame
 Roj pri di novej danes
 Bom dro hitro aproa
 Bom dro guba stebj

Laj je snuči prso sinovi večny
 Je Roj mav' zaopov zaopil
 Je zē dvi funtni klofuti
 Na ličicah mav imel.

*Čpenco Rulija
 Kol' posebno dobro
 jed na plemih.
 Je zelo mastna.*

Po sevskah plamineah
 Pa Čpenca diši Vjmalj mīß
 Ana Rorarna fantina
 Po vsah selah Rhi. -

Fajzbedgiva - in Rliē na boj - ali deklia
 se boja boji in ona to Rnat namesto fanta
 odorne.

Rutarjan - proostorjan
 Stopi le Ti na stran
 Ana sevka fantica
 Za dva Brojana Rna dam !! -

Brojan - Loila Čalar

Oh Rna vliē me - Rna vliē me
 Rna vliē me naprej
 VeiRov me peli
 In za Renko me mej!

Mamea! - Lo Rmar moj's šisica. ?
 A tej - boj Rmar moje hore ? gore!
 Deeva je okrogla Ro grusRiva!
 Sama lyē tudi Rna gre.